

**בתי המשפט**

|               |        |                                       |       |
|---------------|--------|---------------------------------------|-------|
| עתמ 000097/08 |        | <b>בבית המשפט המחוזי בנצרת</b>        |       |
|               |        | <b>בשבתו כבימ"ש לעניינים מינהליים</b> |       |
| 14/05/2009    | תאריך: | כב' השופט זיאד הווארי                 | בפני: |

בעניין: גור בן ציון - עו"ד

העותר

נ ג ד

המועצה המקומית כפר תבור

המשיבה

**פסק דין**

1. בפניי עתירה של עו"ד גור בן ציון (להלן – העותר) בה הוא מלין על התנהלות בלתי תקינה של המועצה המקומית כפר תבור (להלן – המשיבה), בעניין ניסיונה לגבות ממנו בדרך של גבייה מנהלית תשלומים שונים, אשר נדרשו בניגוד לחוק ואף התיישנו זה מכבר.

**2. רקע עובדתי בתמצית:**

א. העותר הינו הבעלים בשלימות של החלקה 82 בגוש 17037 אשר נמצאת בתחום המשיבה. השטח הכולל של החלקה הינו 1,612 מ"ר (ראה נספח א' לעתירה) החלקה מזוהה במערכת של המשיבה כשני נכסים נפרדים, אחד הינו בית מגורים מס' 302201 (להלן – הבית), והשני הינו מגרש מס' 314201 (ראה נספחים ג, ד לכתב התשובה).

ב. בשנת 1980 רכש העותר את החלקה הנ"ל ובנה עליה את הבית.

ג. ביום 22/9/1992 דרשה המשיבה מהעותר לשלם לה היטל כבישים בסך 14,169 ₪, היטל ביוב בסך 5,521 ₪ והיטל מים בסך 1,918 ₪ (הסך הכולל הינו 21,608 ₪), (ראו נספח ב' לעתירה).

ד. בימים 14/10/1992 ו-15/10/1992 שלח העותר למשיבה שני מכתבים בהם הוא טען כי שילם את היטל הביוב וצירף למכתבו מיום 15/10/92 את הקבלה על התשלום, כמו כן טען כי שילם את היטל המים. באשר להוצאות עבור סלילת כביש, ביקש העותר מהמשיבה להמציא לו תחשיב עלות הסלילה על מנת שיוכל לבדוק אם החישוב מעוגן בחוק (ראו נספחים ג' ו-ד' לעתירה).

ה. ביום 21/10/1992 שלחה המשיבה לעותר מכתב, בו הודיעה כי החיובים מיום 22/9/1992 שנשלחו אליו, כאמור לעיל, מבוטלים והחיוב יבוצע עם הגשת תכנית הבנייה בשטח (ראו נספח ה' לעתירה).

ו. ביום 22/10/1992 השיב העותר למשיבה בכתב כי הוא קיבל את הודעת ביטול החיובים מטעמה, והוסיף, כי התנגדותו וטענותיו אשר פורטו במכתבו הקודמים עומדות בעין, והוסיף לגבי היטל כבישים כי הוא מתנגד לעצם חיובו בהיטל וכן לגבי חישוב ההיטל (ראו נספח ו' לעתירה).

ז. ביום 3/12/1996 שלחה המשיבה לעותר הודעת חיוב נוספת לתשלום היטלי כבישים, ביום ומים (ראו נספח ז' לתשובת המשיבה), וביום 2/1/1997 שב ודחה העותר בכתב את דרישותיה של המשיבה וזאת בעיקר בשל אותן הסיבות, כפי שציין אותן במכתביו הקודמים שהפנה אל המשיבה (ראו נספח ז' לעתירה).

ח. המשיבה לא זנחה את דרישותיה הנ"ל כלפי העותר ושלחה במהלך השנים, לאחר שנת 1996, לפחות מספר התראות ודרישות תשלום לעותר על מנת שישלם את החיובים המפורטים לעיל בגין היטלי כבישים, ביום ומים (ראו אסופת מסמכים המסומנים כנספח י' לתשובת המשיבה).

ט. כפי שעולה מהעתקי כרטסת החשבון של המשיבה, קיים לחובת העותר חוב של ארנונה בגין הבית עבור השנים 1997-2004 (מיום 1/9/2004 הועבר החיוב על שמם של אנשים אחרים), (ראו נספח ג' לתשובת המשיבה). החוב הנטען גם לא שולם ע"י העותר ובמהלך השנים, לאחר שנת 1997, שלחה המשיבה לפחות מספר התראות ודרישות תשלום כדי שהעותר ישלם את החוב בגין ארנונה (ראו אותה אסופת מסמכים המסומנים כנספח י' לתשובת המשיבה).

י. משלא הצליחה המשיבה לגבות מהעותר את החובות הנטענים, הטילה ביום 26/5/2008 עיקולים על חשבונות הבנק של העותר, וזאת מכוח סמכותה לפי [פקודת המסים](#) (גביה). יודגש, כי נכון ליום הטלת העיקולים עמד החוב של העותר,

כולל הפרשי הצמדה וריבית על סך 105,381.80 ₪. החוב הנ"ל מורכב מחוב ארנונה בגין הבית על סך 68,837.10 ₪ וחוב של היטלי כבישים, ביוב ומים בגין המגרש על סך 36,544.70 ₪, (ראו סעיפים 16 ו-17 לתשובת המשיבה וכן נספח ב' לתשובת המשיבה).

יא. ביום 17/6/2008 דרש העותר מהמשיבה להסיר את העיקולים, וכן כפר בדרישותיה לתשלום מיסי ארנונה והיטלי כבישים, ביוב ומים (ראו נספח יג' לעתירה). משלא נענתה המשיבה לדרישתו, הגיש העותר ביום 2/7/2008 את העתירה דנן.

יב. בד בבד עם הגשת עתירתו, עתר העותר לצווי ביניים במסגרת [בש"א 190/08](#), וביקש לעכב את הליך הגבייה המנהלית שהחלה בו המשיבה, וכן ביקש להסיר את העיקולים שהטילה המשיבה על חשבונות הבנק שלו. ביום 9/7/2008, לאחר דיון בבש"א הנ"ל, הורתי על הסרת כל העיקולים מכל חשבונות הבנק של העותר.

### 3. נימוקי העתירה בתמצית:

א. העותר הגיש בשנים 2002, 2003 ו-2004 השגות כנגד חיובו בתשלום ארנונה, אשר לא נדחו ע"י המשיבה. לפיכך, דינן של השגות אלה כדין ההשגות שנתקבלו. יתרה מזאת, גם אם המשיבה הייתה דוחה את ההשגות, הרי שהעותר זכאי לפטור ולהנחות הקבועות בתקנות ההסדרים במשק.

ב. אין כל בסיס חוקי לדרישה לתשלום היטל כבישים והדרישה נעשתה בניגוד לחוק. הדרישה לתשלום סלילת הכביש נערכה ללא קשר לעלות הסלילה. כמו כן, על-פי הזכור לעותר, הוא וגם הבעלים שהחזיק בחלקה, שילם עבור סלילת הכביש מצד אחד של החלקה.

ג. ביום 18/7/1989 שילם העותר למשיבה הוצאות החיבור לביוב ולמים, אך הדבר לא הפריע לה - למרות הודעותיה בכתב כי החיובים מבוטלים - לחזור ולדרוש פעם נוספת מהעותר לשלם היטלי ביוב ומים.

ד. בכל מקרה, דרישותיה של המשיבה לתשלום חוב ארנונה והיטלי כבישים, ביוב ומים התיישנו ואין המשיבה רשאית לדרוש את תשלום ההיטלים, שהוטלו לפני למעלה מ-16 שנים, עוד בשנת 1992.

ה. במקרה דנן, פניית המשיבה למסלול גבייה מנהלית של חובות הינה פסולה. המשיבה בחרה לנקוט בהליכים מנהליים על מנת לעקוף את טענת ההתיישנות, הליכים אלה אינם עומדים בעקרונות המשפט המנהלי-החוקתי והינם דוגמה של הפעלת סמכות בחוסר תום לב, שלא ביושר ולא בהגינות.

#### 4. תשובת המשיבה בתמצית :

א. העתירה לוקה בשיהוי רב, אשר די בו כדי להוביל לדחיית העתירה על הסף. העותר גם לא הגיש בקשה להארכת מועד להגשת העתירה.

ב. העותר מתעלם מהחוב שלו בגין ארנונה עבור השנים 1997-2001. באשר להשגות שהגיש העותר לשנים 2002-2004, המדובר למעשה בבקשות להנחה או פטור מארנונה בגין נכס ריק או בשל היותו נכה, ואין המדובר בהשגות. בכל מקרה, המשיבה דחתה את הבקשות, אך אין באפשרותה לאתר העתקי התשובות בארכיב שלה.

ג. היטל כבישים הושת על העותר כדין ובהתאם לחוק העזר של המשיבה. החיוב בגין היטל זה, אשר נשלח לעותר בשנת 1996, נשלח לכל התושבים בשכונה לאחר שהמשיבה ביצעה את עבודות הפיתוח בשכונה (סלילת כבישים, התקנת מערכת ביוב ומים).

ד. התשלום בגין היטל ביוב, שבוצע ע"י העותר בשנת 1989 היה רק בגין 750 מ"ר מהמגרש (עליהם ממוקם הבית). באשר לחיוב בגין היטל מים, העותר לא טרח לצרף אסמכתא לכך כי שילם היטל זה.

ה. העותר אינו רשאי להעלות טענת התיישנות בדרך הגשת עתירה. טענת ההתיישנות הינה טענת הגנה בלבד ואינה יכולה לשמש עילה לתביעה, וזאת לאור לשונו של סעיף 2 [לחוק ההתיישנות](#), התשי"ח-1958, (להלן – [חוק ההתיישנות](#)).

ו. המשיבה לא קפאה על שמריה, אלא הוציאה דרישות תשלום לעותר לאורך כל השנים, והוא זה שבחר להתעלם מהן ולעשות דין לעצמו ולא לשלם. לפיכך, טענת התיישנות החובות הינה מופרכת גם לגופו של עניין.

#### 5. דיון והכרעה :

א. טענה מקדמית – שיהוי :

המשיבה טענה כאמור, כי העתירה נגועה בשיהוי רב, וכי מטעם זה בלבד דינה של עתירה זו להידחות.

תקנה 3 לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים (סדרי דין), התשס"א-2000 קובעת לעניין זה כי:

"(א) עתירה תוגש במועד שנקבע לכך בדיון.

(ב) לא נקבע מועד כאמור, תוגש העתירה בלא שיהוי, לפי נסיבות הענין, ולא יאוחר מארבעים וחמישה ימים מיום שהחלטה פורסמה כדיון, או מיום שהעותר קיבל הודעה עליה או מיום שנודע לעותר עליה, לפי המוקדם.

(ג) בית המשפט רשאי להאריך מועד שנקבע להגשת עתירה כאמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), לאחר שנתן למשיב הזדמנות להגיב לבקשת ההארכה, אם ראה הצדקה לכך".

בית המשפט העליון העמיד את מבחן השיהוי על שלושה יסודות והן: השיהוי הסובייקטיבי, השיהוי האובייקטיבי וחומרת הפגיעה בשלטון החוק. [בע"מ 8723/03 עיריית הרצליה נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חוף השרון ואח', פ"ד נח\(6\) 728, בעמ' 733-734 נקבע:](#)

"השיהוי הסובייקטיבי עניינו אופן ההתנהגות של העותרים והשאלה אם חלוף הזמן מלמד שוויתרו על זכויותיהם. השיהוי האובייקטיבי עניינו שינוי המצב לרעה ופגיעה באינטרסים ראויים – של הרשות המינהלית, או של צדדים שלישיים – שנגרמה בעקבות האיחור בהגשת העתירה. חומרת הפגיעה בשלטון החוק עניינה הפגיעה בחוק, או בשלטון החוק המתגלה במעשה המינהלי שהוא נושא העתירה (ראו: [בג"ץ 170/87 אסולין נ' ראש עיריית קרית גת](#) [1], בעמ' 694-695; [בג"ץ 2285/93 נחום נ' ראש עיריית פתח-תקווה](#) [2], בעמ' 642-640; [בג"ץ 7053/96 אמקור בע"מ נ' שר הפנים](#) [3], בעמ' 204-201; [ע"מ 7142/01 הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה נ' החברה להגנת הטבע](#) [4], בעמ' 679 - 678)".

על היחס בין שלושת יסודות אלה נאמר בע"מ 7142/01 הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה נ' החברה להגנת הטבע, פ"ד נו(3) 673, בעמ' 679 :

**"היחס בין שלושת היסודות הרלוונטיים לשיהוי ייקבע על-פי משקלו היחסי של כל אחד מהשיקולים בנסיבותיו של כל עניין. בבואו להכריע בשאלת השיהוי יפעיל אפוא בית-המשפט מערכת איזונים שעל-פיה יבחן בעיקר את היחס בין הפן האובייקטיבי של השיהוי, היינו מידת הפגיעה באינטרסים ראויים של היחיד, או של הרבים, לבין מידת הפגיעה בחוק ובערכי שלטון החוק...".**

ב. כעת נשאלת השאלה, האם בענייננו מתקיימים שלושת היסודות של השיהוי?

באשר ליסוד הסובייקטיבי, העותר מודה (ראו סעיף 10 לעתירה), כי ביום 6/9/2005 הוא קיבל מאת המשיבה דרישת תשלום חוב בגין ארנונה והיטלי כבישים, ביוב ומים. באותה תקופה עמד סכום החוב הכולל על סך 78,090 ₪. זאת ועוד, העותר גם מודה, כי ביום 9/9/2005 שלח מכתב תשובה למשיבה ובו דחה את דרישותיה לתשלום החובות הנ"ל (ראו סעיף 11 לעתירה ונספח ח' לעתירה). אין חולק כי מאז שליחת המכתב הנ"ל ועד להגשת העתירה ביום 2/7/2008 חלפה תקופה ארוכה של שנתיים ועשרה חודשים. העותר לא הגיש כל אסמכתא לכך, כי המשיבה הודיעה לו כי בעקבות מכתבו משנת 2005, היא קיבלה את טענותיו וביטלה את דרישתה לתשלום החובות. נהפוך הוא, מהחומר המצוי בתיק עולה, כי המשיבה עמדה על דרישתה הנ"ל, וביום 21/12/2005 שלחה לעותר התראה ודרישת תשלום חוב נוספת, אלא שאז סכום החוב הכולל גדל ועמד על הסך 81,247.10 ₪. זאת ועוד, ביום 30/3/2008 שלחה המשיבה מכתב לעותר וצירפה פירוט של כל חובותיו כלפיה. בנוסף, ביום 15/5/2008 ובטרם העיקול על חשבונותיו של העותר, שלחה המשיבה התראה שכותרתה תזכורת אחרונה, ובה דרשה מהעותר להסדיר את חובו למשיבה (ראו אסופת מסמכים המסומנים כנספח י' לתשובת המשיבה).

לסיכום, התמונה המצטיירת הינה, כי שנים לפני הגשת העתירה ידע העותר על דרישת המשיבה לתשלום החובות, אך משום מה, בחר העותר להגיש את עתירתו רק ביום 2/7/2008, ולאחר שהמשיבה הטילה עקולים על חשבונות הבנק שלו. אין

כל ספק כי מאז שנולדה העילה אשר הוותה בסיס לעתירה ועד הגשתה בפועל על ידי העותר, חלפה תקופה ארוכה ויש לראות בכך כשיהוי ניכר. אם לא די בכך, הרי העותר לא טרח להגיש כל בקשה להארכת מועד להגשת העתירה. על כן הנני קובע, כי בעניינינו, התקיים היסוד הסובייקטיבי של השיהוי, עם זאת, כאמור, חלוף הזמן מאז נולדה העילה המשמשת יסוד לעתירה ועד להגשתה – אין בו כשלעצמו בלבד, כדי להוות שיהוי, המצדיק תמיד את דחיית העתירה. כבר נפסק, כי חלוף הזמן כשלעצמו בלבד, לא משמש יסוד לדחיית עתירה שהוגשה באיחור, אלא גם העובדה כי בשל חלוף הזמן עלולים להיפגע אינטרסים הראויים להגנה. כלומר, הרכיב החשוב יותר בבחינת טענת השיהוי, הוא הרכיב האובייקטיבי, אשר נוגע לתוצאה שנגרמה עקב השיהוי הסובייקטיבי.

באשר לאינטרסים הראויים להגנה, נקבע ב**בג"צ 7053/96 אמקור בע"מ נ' שר הפנים ואח' נג'** (1) 193, בעמ' 202, (להלן - פס"ד אמקור), כדלהלן:

**"על-פי הגישה שהסתמנה לאחרונה בפסיקתנו, אין טענת השיהוי נשענת בעקרה על מידת תום ליבן וטיב התנהגותן של העותרות אלא על מידת הפגיעה באינטרסים של העותרות אל מול הנזק הצפוי לאינטרסים אחרים כתוצאה משיהוי בהגשת העתירה. האיזון הראוי בין הפגיעות הצפויות לכל אחד מבעלי הדין כתוצאה מקבלת העתירה, או דחייתה יכריע את גורל הטענה (ראו: **בג"צ 2285/93 נחום נ' ראש עיריית פתח-תקווה** [4]; **בג"צ 2632/94 דגניה א', אגודה שיתופית חקלאית בע"מ נ' שר החקלאות** [5]; **בג"צ 816/98 רוח נ' השר לענייני דתות** [6])."**

יוצא, אפוא, שגם אם נניח לטובת העותר, כי הוא השתהה בתום לב בהגשת עתירתו, עדיין יש לערוך איזון בין הנזק הנטען על-ידי העותר אל מול הנזק הצפוי לרשות מנהלית ולצדדים שלישיים.

בנסיבות העניין שלפנינו, נראה לי כי הפגיעה באינטרסים של העותר במידה ועתירתו תידחה מחמת השיהוי, לא תהיה קשה ולא ייגרם לו נזק, וזאת בשל העובדה, כי כפי שהדבר יובהר בהמשך פסק הדין, החיובים שהוטלו על העותר ע"י המשיבה הוטלו עליו כדין, ואין העותר יכול להשתמט מתשלום החובות שהוא חב למשיבה.

לעומת זאת, נראה לי, כי עקב הגשת העתירה באיחור, שינתה המשיבה את מצבה לרעה, הליכי גבייה מנהליים, שהחלה בהם המשיבה כנגד העותר, נעצרו ולקופת המשיבה נגרם נזק בשל העיכוב בגביית כספי החוב, אשר מגיעים למשיבה מן העותר כדין. לפיכך, באיזון הכולל נוטה הכף לטובת המשיבה ובנסיבות המקרה שלפנינו, העתירה אכן לוקה גם בשיהוי אובייקטיבי.

ג. שאלה נוספת אשר מתעוררת בדיון שלפנינו, הנה האם חרף השיהוי הניכר, ראוי בנסיבות העניין לדון בעתירה וזאת על מנת להגן על שלטון החוק?

בבג"צ 2285/93 אוסי נחום נ' גיורא לב, ראש עיריית פתח תקווה ואח', פ"ד מ"ח(5) 630, בעמ' 642 נקבע:

**"גם כאשר עתירה לוקה בשיהוי ומבחינת האינטרסים המעורבים בעניין יש מקום לדחות את העתירה, עדיין עשוי בית המשפט לדון בעתירה ולהכריע בה לגוף העניין, כדי להגן על שלטון החוק שהרי אפשר שדחיית העתירה בשל שיהוי תשאיר בתוקפה החלטה מנהלית שאינה כדין ואם פגיעתה של החלטה זאת בעקרון של שלטון החוק רעה וקשה, עשוי העיקרון של שלטון החוק, הדורש ביטול ההחלטה, לגבור על כל אינטרס אחר".**

עוד על מידת הפגיעה בשלטון החוק, נקבע בפס"ד אמקור, בעמ' 202 כדלהלן:

**"בגדר השיקולים שייבחנו לעניין דחיית עתירה מחמת שיהוי, יביא בית המשפט גם את השיקול של מידת הפגיעה בעקרונות שלטון החוק. ההלכה שיצאה מלפני בית משפט זה, ואין בקרבנו עוררין עליה, הינה כי פגיעה חמורה בעקרון החוקיות יש בה בנסיבות מסוימות כדי להטות את הכף ולהביא לקבלת העתירה על אף השיהוי שבהגשתה".**

בנסיבות המקרה שלפנינו, נראה לי, כי לא ניתן לומר כי המשיבה פעלה בניגוד לכללי המינהל התקין, שכן היא לא זנחה את דרישתה לתשלום החובות. ציינתי כבר לעיל, כי החיוב בגין היטלי כבישים, ביוב ומים נוצר בשנת 1996, ליתר דיוק,

**ביום 3/12/1996.** דרישת תשלום החוב הראשונה בגין היטלים אלה נשלחה לעותר, לכל המאוחר, ביום 3/7/2003 (ראו אסופת מסמכים המסומנים כנספח י' לתשובת המשיבה), כלומר בתוך תקופת ההתיישנות. החוב בגין ארנונה הינו משנים 1997-2004, וגם דרישות תשלום בגין חוב זה נשלחו לעותר במהלך תקופת ההתיישנות: בשנים 2003, 2005 ו-2008. על כן, אין בידי לקבוע, כי במקרה שלפנינו ישנה פגיעה כלשהי בעקרון החוקיות, מאחר והליך הגביה המנהלי שננקט ע"י המשיבה היה כדין.

לסיכום, נראה, כי בחינת היחס בין שלושת היסודות הרלוונטיים לשיהוי, על-פי משקלו היחסי של כל אחד מהשיקולים בנסיבות המקרה שלפנינו, נוטה הכף לטובת המשיבה, ומטעם זה יש מקום לדחות את העתירה על הסף עקב השיהוי בהגשתה, כמפורט לעיל. יחד עם זאת, ועל אף קביעתי זו, הנני מוצא לנכון להתייחס בקצרה גם לטענות העותר לגופן.

ד. תחילה אדון בטענת העותר, כי דרישותיה של המשיבה לתשלום חוב ארנונה והיטלי כבישים, ביוב ומים התיישנו ואין המשיבה רשאית לגבות את תשלום החובות הנ"ל באמצעות הליכי גביה מנהליים. למעשה, עולה כאן לדיון סוגיה לא פשוטה של תחולת דיני ההתיישנות על הליכי גביה מנהליים של חוב.

השאלה הניצבת כעת בפנינו הינה, אם דיני ההתיישנות חלים על גביה מנהלית של חוב והאם ניתן בדרך של הגשת תובענה לסעד הצהרתי להעלות טענת ההתיישנות מכוח [חוק ההתיישנות](#) גם לגבי גביה מנהלית של חוב, או שמא טענת ההתיישנות יכולה לעלות כטענת הגנה בלבד ואינה יכולה לשמש עילה לתביעה וזאת לאור לשונו של סעיף 2 לחוק ההתיישנות. סוגיה זו נדונה לא אחת בבתי המשפט המחוזיים והמנהליים, ואין תמימות דעים בין השופטים בסוגיה זו. כך, למשל, סבורה כב' סגנית הנשיא, השופטת ש' וסרקרוג כי טענת ההתיישנות כטענת הגנה-דיונית, לא יכולה לעלות כטענה מהותית לתביעה לפסק-דין הצהרתי בפי נישום, שכנגדו ננקט הליך גביה מינהלי (ראו [עת"מ 450/02](#) קימחי רימונד נ' עיריית חיפה ואח', [פורסם בנבו]).

מנגד, קיימת גישתו של סגן הנשיא (בדימוס) ד"ר ד' ביי, אשר הובאה ב[ה"פ 30340/97](#) בתי זיקוק לנפט בע"מ נ' המועצה האזורית זבולון, פ"מ, פסקי-דין מנהליים, כךך תשס"א-2001, 673 בעמ' 696 (ראה פסק דין בתי הזיקוק)). לפי גישה זו, גם כאשר מדובר בגביה מנהלית של חוב, יש לאפשר לחייב להעלות טענת ההתיישנות מכוח [חוק ההתיישנות](#) בדרך של הגשת תובענה לסעד הצהרתי.

סבור אני, כי בנסיבות הקונקרטיות של המקרה שלפנינו, אינני צריך לנקוט עמדה ולהכריע איזו משתי העמדות שהובאו לעיל, עלי לאמץ, וזאת בשל העובדה כי גם אם אלך לקראת העותר ולצורך הדיון בלבד, אניח כי דיני ההתיישנות חלים גם על גבייה מנהלית של חוב, הרי גם אז אין הדבר יכול להועיל לעותר במקרה דנן. אבהיר את דבריי.

במקרה שלפנינו, החוב בגין היטלי כבישים, ביוב ומים הינו משנת 1996, ליתר הדיוק, מיום 3/12/1996, כאמור לעיל, אז שלחה המשיבה לעותר שומה עדכנית של החיוב. העותר התנגד לדרישת המשיבה ולא שילם את החיוב שהוטל עליו. ברם, המשיבה לא זנחה את דרישתה הנ"ל ופתחה בהליכי גבייה מנהליים עוד בטרם חלפה תקופת ההתיישנות. הרי את תקופת ההתיישנות יש לספור אחורה, מהיום שבו ננקטו לראשונה הליכי גבייה מנהליים, אשר מחייבים משלוח דרישת פירעון מוקדמת לחייב (ראה פסק דין בתי הזיקוק עמ' 699 וגם [עת"מ \(נצרת\) 1043/05](#) אחים גרינפלד ושות' נ. מועצה מקומית משהד ואח', [פורסם בנבו]). מהחומר שהונח בפניי עולה, כי המשיבה נקטה לראשונה בהליכי גבייה מנהליים, לכל המאוחר, ביום 3/7/2003, אז שלחה אל העותר התראה ודרישה לתשלום החוב בגין היטלי כבישים, ביוב ומים לפי סעיף 4 לפקודת המיסים (גבייה), (ראו אסופת מסמכים המסומנים כנספח י' לתשובת המשיבה). לפיכך, החוב בגין היטלי כבישים, ביוב ומים לא התיישן, שכן האמצעי הראשון לגבייתו ננקט, לפני שחלפו 7 שנים מאז שנוצר.

באשר לחוב ארנונה, חוב זה הינו משנים 2004-1997, ואותה דרישת תשלום מיום 3/7/2003 כללה גם דרישה לתשלום חוב בגין מסי ארנונה שלא שולם עד יום 25/6/2003, ואילו דרישת תשלום חוב שנשלחה לעותר ביום 23/8/2005 כללה כבר חוב בגין מסי ארנונה שלא שולם עד יום 16/8/2005. לפיכך, המסקנה העולה מעיון במסמכים אלה, הינה כי האמצעי הראשון לגביית חוב בגין מסי ארנונה גם ננקט במהלך תקופת ההתיישנות.

לאור האמור לעיל, אני דוחה את טענת העותר, כי דרישותיה של המשיבה לתשלום חוב ארנונה והיטלי כבישים, ביוב ומים התיישנו.

ה. באשר לטענת העותר, כי בשנים 2002, 2003 ו-2004, הוא הגיש השגות כנגד חיובו בתשלום מסי ארנונה, אשר לא נדחו ולכן יש לראות את ההשגות כאילו נתקבלו על פי חוק. ייאמר מייד כי דין הטענה להידחות. במה דברים אמורים?

אכן, בשנים 2002, 2003 ו-2004 שלח העותר למשיבה מכתבים. את המכתב מיום 5/8/2002 הוא הכתיר בכותרת "בקשה לפטור ממסים", את המכתב מיום 20/2/2003 הכתיר העותר בכותרת "בקשה לפטור מארנונה" ואת המכתב מיום 15/1/2004 הכתיר באופן הבא: "השגה, בקשה לפטור מארנונה" (ראו נספחים ט', י' ו-יא' לעתירה). על אף השוני בהכתרת המכתבים, הרי תוכנם של כל שלושת המכתבים הנ"ל דומה. במכתבים אלה ביקש העותר מהמשיבה לפטור אותו מתשלום ארנונה עבור שנת הכספים הרלבנטית וזאת לאור העובדה כי הבית עומד ריק. לחילופין, ביקש פטור כללי או הנחה בתשלום ארנונה בשל היותו נכה עם דרגת נכות רפואית משוקללת לצמיתות של 89.19%.

לשיטת העותר, יש לראות במכתבים דלעיל כהשגות לפי סעיף 3 לחוק [הרשויות המקומיות \(ערי על קביעת ארנונה כללית\)](#), התשל"ו-1976, (להלן – החוק), מאחר והוא לא קיבל מהמשיבה תשובות למכתבים אלה, על כן ובהתאם להוראות סעיף 4(ב) לחוק, יש לראות בהשגות אלה כאילו נתקבלו ע"י מנהל הארנונה. אכן ניתן לקבל את טענת העותר אילו ניתן היה לראות במכתבים אלה כהשגות בהתאם לחוק. אולם, מתוכן המכתבים הנ"ל עולה, כי הטענות שהעלה בהם העותר אינן מתאימות להתברר במסגרת ההשגות על תשלום ארנונה לפי סעיף 3 לחוק, אשר קובע כדלהלן:

**"(א) מי שחויב בתשלום ארנונה כללית רשאי תוך תשעים ימים מיום קבלת הודעת התשלום להשיג עליה לפני מנהל הארנונה על יסוד טענה מטענות אלה:**

- (1) הנכס שבשלו נדרש התשלום אינו מצוי באזור כפי שנקבע בהודעת התשלום;**
- (2) נפלה בהודעת התשלום שמשגיגים עליה טעות בציון סוג הנכס, גדלו או השימוש בו.**
- (3) הוא אינו מחזיק בנכס כמשמעותו בסעיפים 1 ו-269 לפקודת העיריות.**
- (4) היה הנכס עסק כמשמעותו בסעיף 8(ג) לחוק הסדרים התשנ"ג - שהוא אינו בעל שליטה או שחוב הארנונה הכללית בשל אותו הנכס נפרע בידי המחזיק בנכס.**

(ב) אין באמור בחוק זה כדי להסמיך את מנהל הארנונה או את ועדת הערר לדון או להחליט בטענה שמעשה המועצה של הרשות המקומית בהטלת הארנונה או בקביעת סכומיה היה נגוע באי-חוקיות שלא כאמור בפסקאות (1) עד (3) של סעיף קטן (א).

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), מי שחויב בתשלום ארנונה כללית ולא השיג תוך המועד הקבוע על יסוד טענה לפי סעיף קטן (א)3, רשאי בכל הליך משפטי, ברשות בית המשפט, להעלות טענה כאמור כפי שהיה רשאי להעלותה אילו לא חוק זה."

עיון במכתביו של העותר עולה ברורות, כי כל שביקש העותר היה להעניק לו פטור או הנחה מתשלום ארנונה, לאור העובדה כי הנכס ריק או לחילופין בשל היותו של העותר נכה.

נראה לי, כי טענות אלה דינן להתברר במסגרת הבקשות להנחה מתשלום ארנונה אשר מוגשות לרשויות מקומיות בהתאם [לחוק הסדרים במשק המדינה](#) (תיקוני חקיקה להשגת יעדי תקציב) התשנ"ג – 1992 (להלן: "חוק ההסדרים") [ותקנות הסדרים במשק המדינה](#) (הנחה מארנונה) התשנ"ג – 1993 (להלן: "תקנות ההסדרים"). תקנות ההסדרים מאפשרות לרשות מקומית להעניק הנחות בתשלום ארנונה בשיעורים המפורטים בהן למחזיק בנכס שהינו נכה, וכן למחזיק של בניין ריק אשר אין משתמשים בו (ראה לעניין זה תקנות 2 (א)2, ו-2 (א)3), וכן תקנה 13 לתקנות ההסדרים), אך הרשות המקומית אינה חייבת להעניק את ההנחות המבוקשות, והיא בהחלט רשאית להחליט שלא לעשות שימוש בסמכות זו.

המסקנה העולה הינה, אם כן כי חרף הדרישות המרובות של המשיבה אשר הופנו לעותר על מנת לשלם את התשלומים השונים כמפורט לעיל, העותר לא טרח להגיש כל השגה כנגד חיובו בתשלום.

באשר לבקשות ההנחות, מעיון בהודעות בדבר היטל ארנונה של המשיבה לשנת הכספים 2002, 2003 ו-2004 (ראו נספח ה' לתשובת המשיבה), עולה כי המשיבה, למשל, החליטה שלא להעניק פטור לנכס ריק, מלבד פטור חד פעמי עד שישה חודשים לנכס חדש-ריק (ראו סעיף ה' להודעות המשיבה בדבר היטל ארנונה, אשר הזכרתי לעיל). נוכח האמור, טוענת המשיבה, כי לא מגיעות לעותר ההנחות, אשר נתבקשו על-ידו בבקשות הנ"ל שהפנה אליה, המשיבה טענה כי היא הוציאה

תשובות דחייה לבקשות אלה, עם זאת הודתה, כי לא יכלה לאתר את העתקי התשובות בארכיב שלה, כאמור לעיל.

במחלוקת זו גם אם אקבל את גרסת העותר, לפיה הוא לא קיבל את תשובות המשיבה לבקשות ההנחה ששלח אליה, עדיין אין בידי לקבוע, כי ניתן לראות בכך כאילו בקשותיו להנחה נתקבלו ע"י המשיבה. בתקנות ההסדרים הנ"ל לא נקבע הסדר, כפי שנקבע בעניינן של השגות על תשלום ארנונה, על פיו במידה ומנהל הארנונה לא משיב למשיג תוך 60 יום מיום קבלת ההשגה, ייחשב הדבר כאילו החליט לקבל את ההשגה, זולת אם האריכה ועדת הערר, תוך תקופה זו, את מועד מתן התשובה. כל מה שנקבע בתקנות ההסדרים לעניין המועדים הוא כי: **"המועצה תקבע מועד להגשת בקשה להנחה וכן תקבע מועד למתן החלטה בידי מי שהוסמך לכך לפי תקנות אלה"** (ראו תקנה 21 לתקנות). לפיכך, גם אם לא קיבל העותר את תשובות המשיבה, עדיין לא ניתן לקבוע כי בקשותיו להנחות נתקבלו, כאמור לעיל, ופועל יוצא מכך הינו, כי העותר היה חייב לשלם את מסי הארנונה, שהוטלו עליו בשנים 2002-2004, במלואם.

בסיכומיו העלה העותר טענה חדשה שלא כלל בעתירה, לפיה המשיבה קבעה בעצמה בהודעות בדבר היטל ארנונה של המשיבה לשנת הכספים 2002, 2003 ו-2004, כי היא מאמצת את הוראות חוק ההסדרים ותקנות ההסדרים בדבר מתן הנחות בשיעור המרבי שלהן (ראו סעיף י' להודעה משנת 2002, סעיף יא' להודעה משנת 2003 וסעיף יב' להודעה משנת 2004). לטענת העותר, לא היה למשיבה שיקול דעת בדבר מתן ההנחות, אלא היא הייתה חייבת ליתן הנחות במסגרת ההנחות המעוגנות בחוק ההסדרים ובתקנות ההסדרים. לכן, שעה שביתו של העותר עמד ריק ומשהוכר העותר כנכה, אזי על המשיבה היה ליתן לו פטור מתשלום הארנונה לשנים 2002-2004, וזאת בהתאם לקבוע בתקנות ההסדרים. פרשנות זו של העותר אינה מקובלת עליי. לטעמי, משהחליטה המשיבה באופן מפורש בסעיף ה' להודעותיה שלא להעניק פטור לנכס ריק, מלבד פטור חד פעמי עד שישה חודשים לנכס חדש-ריק, כאמור לעיל, אזי קביעה זו הינה ספציפית והיא גוברת על קביעתה הכללית של המשיבה בדבר אימוץ הוראות חוק ההסדרים ותקנות ההסדרים בדבר מתן הנחות. רוצה לומר, כי יש לפרש את ההחלטה של המשיבה בנוגע לאימוץ הוראות חוק ההסדרים ותקנות ההסדרים בדבר מתן הנחות באופן כזה, כי המשיבה התכוונה לאמץ את ההוראות הנ"ל, ובלבד שסוגיית ההנחות לא תוסדר על-ידה באופן פרטני בהודעותיה. כך למעשה יכולים אנו להשיג איזון והרמוניה בין ההוראה בדבר האימוץ להוראות חוק ההסדרים ותקנות ההסדרים, לבין ההוראה הפרטנית של המשיבה בסעיף ה' להודעותיה בדבר אי-

מתן פטור לנכס ריק, למעט פטור חד פעמי עד שישה חודשים לנכס חדש-ריק, כאמור לעיל. על כן, סבור אני, כי העותר אינו זכאי להנחה בגין החזקת נכס ריק שאין משתמשים בו, הואיל ולא מדובר בנכס חדש-ריק.

באשר להנחה בגין היותו של העותר נכה, אכן סוגיה זו לא הוסדרה ע"י המשיבה באופן ספציפי בהודעותיה, ולכן יש לפנות להוראות חוק ההסדרים ותקנות ההסדרים בעניין מתן הנחות לנכה. לטענת העותר הוא זכאי להנחה מארנונה לפי תקנה 2(א)(2) לתקנות הנ"ל. אולם, תקנה זו אינה רלבנטית לענייננו, כי תקנה זו מתייחסת למתן הנחה לנכה, אשר נקבעה לו דרגת נכות של אי-כושר השתכרותו בשיעור 75% ומעלה. מהמסמכים אשר צירף העותר עולה, כי נקבעה לו נכות רפואית משוקללת לצמיתות בשיעור של 89.19%, ואין המדובר בנכות של אי-כושר השתכרות. לכן, חלה בעניינו של העותר, תקנה 2(א)(3) לתקנות ההסדרים, שעניינה מתן הנחות לנכה הסובל מנכות רפואית. עיון בתקנה זו עולה, כי העותר אינו עומד בקריטריונים של התקנה הנ"ל, הואיל ודרגת הנכות המזכה בהנחה לפי תקנה זו הינה 90% ומעלה. משכך הם פני הדברים, העותר אינו זכאי להנחה בגין תשלומי הארנונה בשל היותו נכה.

ו. באשר לטענת העותר, כי אין בסיס חוקי לדרישת המשיבה לתשלום היטל כבישים, סבורני כי המדובר בטענה שנטענה בעלמא. העותר לא עיגן טענה זו בתשתית עובדתית איתנה ואף לא העלה בעניין זה טענה משפטית כלשהי שהיה בה ממש. בניגוד לכך, עמדת המשיבה גובתה במסמכים רלבנטיים וכבר עתה אקדים ואומר, כי מסקנתי הינה כי היטל כבישים הוטל על העותר כדין. אומנם טען העותר, כי היטל כבישים אשר הושת בשנת 1992, בוטל ע"י המשיבה ביום 21/10/1992 ולכן המשיבה לא הייתה רשאית להשית עליו, בשנת 1996, את אותו ההיטל פעם נוספת. לעניין זה ייאמר, כי המשיבה בשנת 1992 אכן ביטלה את החיוב בגין היטל כבישים, אך עשתה זאת בשל העובדה, כי היא החליטה לדחות את ביצוע הכביש. הדבר אף עולה מסעיף 12 לפרוטוקול מליאת מועצת המשיבה מיום 26/1/1992, (ראו נספח ו' לתשובת המשיבה). נוכח האמור, נראה לי כי לא הייתה כל מניעה מצד המשיבה לשלוח לעותר חיוב חדש בגין היטל כבישים בשנת 1996. להדגיש, כי החיוב החדש נשלח ע"י המשיבה לא רק לעותר, אלא לכל התושבים שגרים בשכונת מגורים של העותר (ראו הודעת חיוב, שנשלחה למר כהן אמנון, המתגורר בשכונת לעותר - ההודעה צורפה כדף השני בנספח ז' לתשובת המשיבה). בהקשר זה, העלה העותר בסיכומיו טענה נוספת לפיה הדרישה לתשלום ההיטלים נעשתה בניגוד להחלטת מליאת מועצת המשיבה. לטענת העותר, בישיבת

מליאת מועצת המשיבה מיום 26/1/1992, נידון הנושא של תשלום ההיטלים ומליאת המועצה החליטה כדלהלן:

**"יוסי דולה מציע לתת טווח של שנה, לביצוע תהליך הפרצלציה ע"י התושבים, עם ביצוע החלוקה התושב יהא פטור מתשלום לגבי מגרש ריק, התשלום יחושב רק עם הגשת תוכנית לקבלת היתר בניה מהוועדה. הוחלט: לקבל הצעתו של יוסי דולה" (ראו עמ' אחרון בנספח ו' לתשובת המשיבה לעתירה).**

על פי האמור לעיל, סבור העותר, כי מליאת המועצה של המשיבה החליטה כי תשלום ההיטלים הנ"ל על מגרשים ריקים ייעשה רק עם הגשת תוכנית בניה לקבלת היתר בניה, ומאחר והעותר לא הגיש בקשה להיתר בניה על החלק הריק במגרשו, לכן לא הייתה למשיבה כל זכות לדרוש ממנו את ההיטלים הנ"ל, והיא דרשה אותם ממנו בחוסר סמכות ובניגוד להחלטתה, כפי שפורט לעיל. הפרשנות אשר מציע העותר להחלטת מועצת המשיבה, אינה מקובלת עליי. לדעתי הפירוש הנכון, והמתקבל על הדעת של החלטת מועצת המשיבה הינו, כי הפטור מתשלום ההיטלים בגין מגרש ריק יינתן רק במידה והתושבים יבצעו תהליך פרצלציה וזאת במהלך של שנה מיום ההחלטה. יוצא אפוא, כי מי שלא יבצע חלוקה במהלך השנה מיום ההחלטה, לא יכול ליהנות מהפטור המוצע. בנסיבות המקרה שלפנינו, העותר מודה כי לא ביצע עד עצם היום הזה כל פרצלציה בחלקה, לכן סבור אני כי הוא לא זכאי לפטור האמור.

העותר טען עוד, כי היטל הכבישים נגבה ע"י רשות מקומית לצורך מימון הוצאות סלילת הכביש, אלא שבנסיבות המקרה דנן, הקריטריון לדרישת התשלום עבור סלילת הכביש נערך ללא קשר לעלות הסלילה. נראה, כי אין כל בסיס עובדתי גם לטענה זו של העותר. החיוב בגין היטל כבישים נערך ע"י המשיבה בהתאם לחוק עזר לכפר תבור (סלילת רחובות), התשמ"ז-1987, (ראו נספח ח' לתשובת המשיבה). מעיון בחוק עזר הנ"ל וכן בתוספת אשר מפרטת, בין היתר, את שיעורי היטל סלילת כבישים, עולה כי המשיבה חייבה ביום 3/12/1996 את העותר בגין היטל כבישים בהתאם לשיעורים הקבועים בתוספת הנ"ל (ראו פירוט של החיוב בגין היטל כבישים בנספח ז' לתשובת המשיבה).

זאת ועוד, התנגדות העותר לתשלום היטל כבישים אכן מעלה גם תהיות, נוכח העובדה כי העותר שילם בעבר על חשבון חוב זה שלושה תשלומים. כך, מעיון בכרטיס החשבון של המשיבה עולה כי ביום 28/7/1998 שילם העותר סך של 3,000

שם על חשבון החוב של היטל כבישים, ביום 20/6/1999 שילם עוד סך של 3,000 ₪ וביום 28/8/2000 שילם סך נוסף של 8,650 ₪ (ראה מסמכים מתוך אסופת המסמכים, נספח "ד" לתשובה).

העותר העלה בסיכומיו טענה (ראו סעיף 14 שם), כי מאחר ובאותה תקופה היה חולה ולא הייתה לו אפשרות לנסוע לכפר תבור, לכן הוא העביר חלק מהסכומים הנ"ל בדואר וחלק שילם באמצעות אחרים. לטענתו סכומים אלה נועדו לכיסוי החוב בגין ארנונה בלבד, אולם המשיבה זקפה את התשלום הנ"ל על חשבון הכבישים וזאת בניגוד למוסכם עם העותר, ומבלי שהייתה לה הזכות לעשות זאת. גם טענה זו נטענה ללא כל ביסוס ולא גובתה במסמכים כלשהם. העותר לא פירט מי מטעם המשיבה סיכם עימו כי הסכומים הנ"ל ייזקפו דווקא על חשבון חוב הארנונה ולא על חשבון היטל הכבישים, העותר גם לא צירף כל אסמכתא בכתב, אשר יכולה לאשש טענתו בעניין זה. לעומת זאת, כרטסת החשבון של המשיבה מראה בבירור כי הסכומים ששילם העותר הינם בגין חוב של היטל כבישים, על כן ובהעדר ראיה לסתור, הנני קובע כי הנתונים המופיעים בכרטסת המשיבה, אכן משקפים את התרחשות הדברים כהוויתם.

לסיכום, לאור כל הנימוקים שפורטו לעיל, הנני דוחה את טענת העותר בדבר אי-חוקיות דרישת המשיבה לתשלום היטל כבישים.

ז. העותר טען עוד, כי ביום 18/7/1989 שילם למשיבה הוצאות החיבור לביוב ולמים, אך המשיבה דרשה פעם נוספת מהעותר את תשלום אותם היטלים. כתמיכה לטענה זו, צירף העותר את העתק הקבלה עבור התשלום שביצע ביום 18/7/1989 בסך של 3,200 ₪ (ראו נספח יד' לעתירה). גם בעניין זה מקובלת עלי טענת המשיבה לפיה בשנת 1989 שילם העותר בגין היטל ביוב על הבית וחלק מהמגרש המזרחי בלבד. הרי אין חולק כי שטח החלקה של העותר הינו 1,612 מ"ר והחלקה מזוהה במערכת של המשיבה כשני נכסים נפרדים, כמפורט לעיל, התשלום שבוצע ע"י העותר ביום 18/7/1989 היה בגין 750 מ"ר מהחלקה (עליהם ממוקם הבית). המשיבה צירפה העתק אישור התשלום בסך 3,200 ₪ ששילם העותר, שם מופיע פירוט מלא של הנתונים (ראו נספח ט' לתשובת המשיבה). מאישור התשלום הנ"ל עולה כי אכן התשלום עבור היטל ביוב היה בגין שטח של 750 מ"ר בלבד. לפיכך, הנני מקבל גם טענת המשיבה כי החיוב בגין היטל ביוב שהוטל על העותר בשנת 1996 מתייחס לחלק השני של החלקה. כעולה מתשובת המשיבה, חלוקת התשלום לשני שלבים נעשתה במטרה להקל על התושבים בתשלום החיוב הכולל. לכן, אני דוחה את טענת העותר, כי הוא חוייב פעמיים בגין אותו היטל ביוב.

באשר להיטל מים, טען העותר, כזכור, כי ביום 18/7/1989 הוא שילם למשיבה היטל זה. יחד עם זאת, העותר לא צירף כל אסמכתא לאישוש טענה זו. העתק הקבלה שצירף העותר עבור התשלום שביצע ביום 18/7/1989 בסך של 3,200 ₪, הינו תשלום בגין היטל ביוב (בקבלה רשום "בעד חיבור ביוב") ואין שם איזכור להיטל מים. גם בהעתק אישור התשלום בסך 3,200 ₪ שצירפה המשיבה רשום כי התשלום הינו בגין היטל ביוב בלבד. בנסיבות אלה, לא נותר לי אלא לדחות את טענת העותר ולקבוע כי החיוב בגין היטל מים שהושת על העותר בשנת 1996 הוטל כדין.

ח. הטענה האחרונה בפיו של העותר הראויה להתייחסות הינה, פניית המשיבה למסלול גבייה מנהלית של חובות הינה פסולה. העותר סומך את יתדותיו על פסק הדין שניתן ביום 19/9/2007 ע"י בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' סגן הנשיא, השופט גדעון גינת) בעת"מ (חיפה) 3061/06 רכבת ישראל בע"מ נ' עיריית חדרה, [פורסם בנבו], בו נקבע כי הליכי הגבייה המנהליים בהם נוקטת הרשות, אינם בעלי תוקף ופגומים מבחינה מנהלית חוקתית, והם חורגים ממתחם הסבירות. בעניין זה ראוי להדגיש, כי לרשות מקומית עומדים לבחירה שני מסלולים לגביית חובות. האחד, בדרך של הליך גבייה מנהלי, ללא פניה לבית המשפט, והשני בדרך של הגשת תביעה לבית המשפט, כתביעת חוב אזרחי. במקרה שלפנינו, בחרה המשיבה שלא להגיש תביעה לבית המשפט אלא החליטה לפעול במסלול של גבייה מנהלית, ובנסיבות העניין, אינני רואה בכך פסול.

הנני ער לעמדה, אשר הובעה בפסק הדין בעניין רכבת ישראל, עם זאת יצויין, כי המדובר בפסק דין של ערכאה מחוזית, ועם כל הכבוד אינו בגדר הלכה מחייבת. אוסיף, כי קיימת פסיקה אחרת של בית משפט מחוזי שלא אימצה את גישתו של כב' סגן הנשיא, השופט גינת בפס"ד רכבת ישראל. כך, למשל, בעת"מ (באר-שבע) 235/07 נווה נ' עיריית אשדוד, [פורסם בנבו], כב' סגן הנשיא, השופט הנדל, לא קיבל את עמדת כב' סגן הנשיא, השופט גינת בקובעו כי:

**"... אין בכוונתי לאמץ את עמדת כב' השופט גינת בפסה"ד רכבת ישראל נ. עיריית חדרה שהובא לעיל. עולה מפסה"ד האמור כי יתכן ולולא סעיף 10 – שמירת הדינים – בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו היה מקום לשקול את ביטול הליכי הגבייה המינהליים. לדעתי, עמדה זו הינה מרחיקת לכת ואין בה לשקלל לטעמי את מעמדה של**

**הרשות הציבורית וכי קיומו של מנגנון יעיל ומהיר אינו  
ייחודי לשיטה הישראלית. מנגנון כזה יש בו לתרום  
לרווחת הכלל".**

הנני נוטה לאמץ עמדה זו של כב' סגן הנשיא, השופט הנדל, והדברים אשר צוטטו לעיל, תקפים גם בנסיבות המקרה שלפנינו. לפיכך, אינני מקבל את טענת העותר בעניין פסלותם של הליכי הגבייה המנהליים, שנקטה בהם המשיבה, כאמור לעיל.

6. לאור כל האמור לעיל, הנני דוחה את העתירה, ומחייב את העותר לשלם למשיבה הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך של 5,000 ₪ בתוספת מע"מ כחוק, סכום זה ישולם תוך 30 יום מהיום, שאם לא כן ישא הסכום ריבית והפרשי הצמדה כחוק החל מהיום.

7. **המזכירות תשלח העתק מפסק דין זה לב"כ הצדדים.**

**ניתן היום כ' באייר, תשס"ט (14 במאי 2009) בהעדר הצדדים.  
מותר לפרסום.**

זיאד הווארי 54678313-97/08

**זיאד הווארי - שופט**

064000097/08 עתמ ערין בראנסה

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)